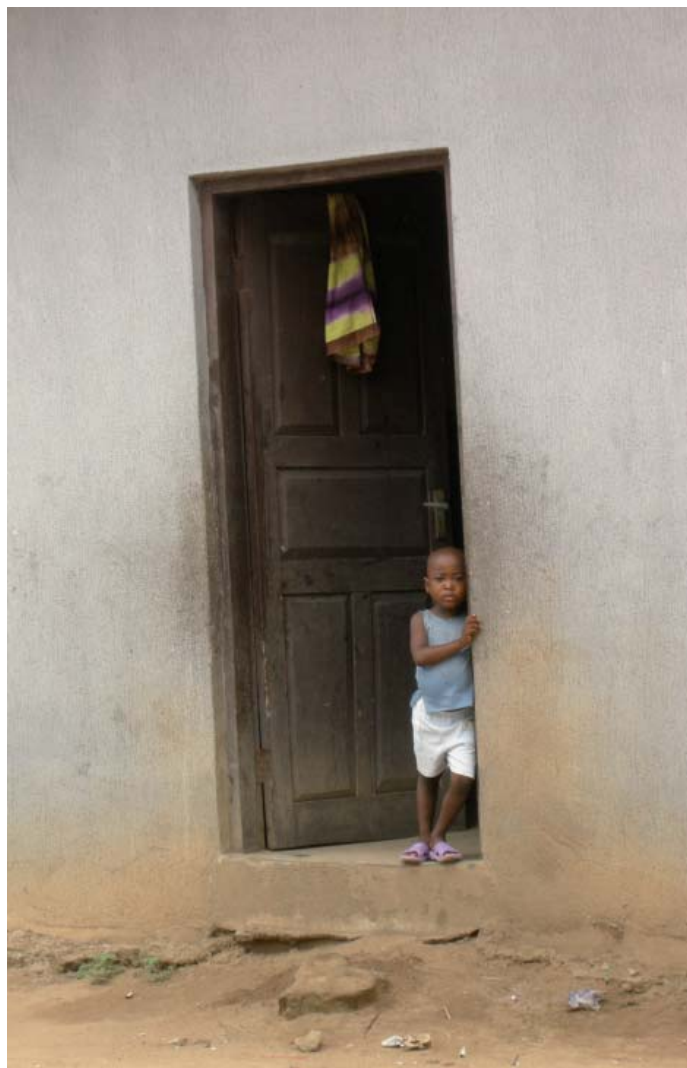

Årsredovisning 2010

Myndigheten för
Internationella
Adoptionsfrågor

Innehåll

	Sid.
Resultatredovisning	4
1. Verksamhet	4
1.1. Redovisning av konventionernas efterlevnad	4
1.2. Antal adopterade m.m.	7
1.3. Samkönade pars rätt att prövas som adoptivföräldrar	14
1.4. Situationen i barnens ursprungsländer	16
1.5. Beviljade, återkallade och nekade auktorisationer under år 2010	18
1.6. Kostnadsutveckling och renodling av kostnader	23
1.7. Statsbidrag till de auktoriserade adoptionsorganisationerna och riksorganisationer för adopterade	27
1.8. Tillsyn över de auktoriserade adoptionsorganisationerna	28
1.9. MIA:s informationsverksamhet	31
1.10. Samråd med de adopterades organisationer och med myndigheter m. fl.	32
1.11. Utvecklingen av MIA:s stöd till adopterade som söker information om sin bakgrund	34
2. Kompetensförsörjning	35
3. Sammanställning av MIA:s kostnader och intäkter uppdelade på verksamhet	37
Finansiell redovisning	38
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Anslagsredovisning	40
Tilläggsupplysningar och noter	41
Sammanställning av väsentliga uppgifter	44

1. Verksamhet

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor har till uppgift att skapa en hög kvalitet i den internationella adoptionsverksamheten i Sverige.

MIA bedömer att myndigheten genom sin verksamhet, som redovisas i denna årsredovisning, har bidragit till att den internationella adoptionsverksamheten i Sverige håller hög kvalitet.

1.1 Redovisning av konventionernas efterlevnad

Internationell adoptionsförmedling av barn till Sverige ska ske i enlighet med lag och principen om barnets bästa, såsom denna har kommit till uttryck i FN:s konvention om barnets rättigheter och 1993 års Haagkonvention om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner samt på ett etiskt godtagbart sätt i övrigt.

En grundtanke, i både FN:s barnkonvention och 1993 års Haagkonvention, är att barnet, "för att kunna uppnå en fullständig och harmonisk utveckling av sin personlighet bör växa upp i en familjemiljö, i en omgivning av lycka, kärlek och förståelse". När en familj av olika anledningar inte förmår ta hand om sitt barn kan adoption vara en lösning för att ge barnet en ny familj. I detta sammanhang befinner sig barnet i en mycket utsatt situation. Därför följer enligt svensk lag och internationella konventioner att inga andra intressen får gå före barnets bästa när beslut om adoption ska fattas.

Till 1993 års Haagkonvention om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner är nu 83 stater anslutna. Många stater som är bundna av konventionen har dock ännu inte helt anpassat sin lagstiftning och administration till konventionens krav. Haagkonferensens Permanenta Byrå har, efter ingående diskussioner i den s.k. Special Commission i september 2005, tagit fram en "Guide to Good Practice". Syftet med Guiden är att underlätta och förbättra tillämpningen av konventionen. Den publicerades 2008 (se www.hcch.net) och kan förväntas få stor betydelse. Ännu en Special Commission ägde rum i juni 2010 och där diskuterades utarbetandet av en "Guide to Good Practice on Accreditation". Arbetet med denna Guide fortsätter inom Permanenta Byrån och den beräknas bli klar under 2011.

Samtliga de 31 ursprungsländer som samarbetat med de svenska adoptionsorganisationerna under år 2010 har anslutit sig till barnkonventionen. Vidare har 20 av dessa ursprungsländer anslutit sig till 1993 års Haagkonvention. Dessa länder

är Bolivia, Bulgarien, Burundi, Chile, Colombia, Ecuador, Estland, Filippinerna, Indien, Kenya, Kina, Litauen, Madagaskar, Makedonien, Polen, Slovakien, Sri Lanka, Sydafrika, Thailand och Tjeckien. De ursprungsländer som inte har anslutit sig till Haagkonventionen är Etiopien, Lesotho, Montenegro, Nepal, Nigeria, Republiken Korea, Ryssland, Serbien, Taiwan, Zambia och Vietnam. Flera av dessa länder förbereder dock en anslutning till konventionen.

En förutsättning för beslut om auktorisation enligt 6 a § LIA är att det i ursprungsländerna finns en adoptionslagstiftning eller annan tillförlitlig reglering av internationell adoption som beaktar de grundläggande principerna i barnkonventionen och 1993 års Haagkonvention. Vidare krävs att det finns en fungerande administration kring internationell adoptionsverksamhet i ursprungsländerna. Dessa krav har uppställts för att säkerställa att det i barnets ursprungsländer görs en prövning av om barnet har möjlighet att växa upp i sitt ursprungsland innan frågan om internationell adoption blir aktuell, dvs. att den s.k. subsidiaritetsprincipen har beaktats, samt att de barn som lämnas för adoption också är tillgängliga för adoption. Vidare ska det stå klart vem som ska fatta dessa beslut. Det får inte förekomma korruption som påverkar adoptionsverksamheten eller handel med barn.

MIA inhämtar information om situationen i ursprungsländerna från International Social Service/International Reference Centre for the Rights of Children Deprived of their Family (ISS/IRC), UD, Sida och olika internationella organisationer samt genom tillsynsresor till länderna, möten med delegationer från ursprungsländernas centralmyndigheter och samarbete med andra mottagarländer centralmyndigheter m.m. Således diskuteras situationen i olika ursprungsländer på de årligen återkommande nordiska och europeiska mötena med centralmyndigheter och så sker också på Haagkonferensens Special Commissions. MIA deltog i 2010 års Special Commission i Haag och i 2010 års möte i Helsingfors med de nordiska adoptionsmyndigheterna samt i 2010 års europeiska adoptionsmyndighetsmöte i Amsterdam. MIA har också deltagit i de öppna dagarna under EurAdopts möte i Oslo.

I samband med adoptionsorganisationernas auktorisationsansökningar lämnar organisationerna närmare upplysningar om sin verksamhet samt om förhållandena i de olika ursprungsländerna. MIA begär också i olika sammanhang upplysningar från organisationerna i dessa hänseenden. Organisationerna lämnar därvid MIA begärda upplysningar.

MIA har i samband med att de auktoriserade adoptionsorganisationerna beviljats auktorisation för olika länder (se avsnitt 1.5) bedömt att dessa länder på ett tillfredsställande sätt efterlever de grundläggande principerna i de aktuella konventionerna. Allvarlig kritik har dock riktats mot adoptionsverksamheten

i Nepal i bl.a. Haagkonferensens Permanenta Byrås rapport den 4 februari 2010. Adoptionscentrum och BFA-A ansökte under hösten 2009 om förnyad auktorisation för Nepal för åren 2010-2011, men efter den internationella kritik som riktats mot adoptionsverksamheten i Nepal drog båda adoptionsorganisationerna tillbaka sina ansökningar om förnyad auktorisation. Även FFIA ansökte om auktorisation för Nepal, men återkallade sin ansökan. I början av 2010 ansökte Adoptionscentrum och BFA-A om att få avsluta pågående förmedlingsärenden. MIA gav dessa organisationer auktorisation för att avsluta de ärenden där matchningen skett före den 31 mars 2010 med förbehållet att en, i relation till ärendena, oberoende och tillförlitlig advokat/organisation/institution/instans utreder barnens verkliga bakgrund med syfte att säkerställa att barnen ifråga är tillgängliga för internationell adoption (se vidare avsnitt 1.4 och 1.5).

Vid de s.k. enskilda adoptionerna, d.v.s. adoptioner som inte förmedlas av de auktoriserade adoptionsorganisationerna, finns särskilda svårigheter att bedöma om en adoptionsplacering är i barnets intresse. Det gäller vid adoption av redan kända barn, ofta släktingbarn, som är bosatta i sitt hemland när frågan prövas av svenska myndigheter, antingen av socialnämnderna vid medgivandeprövningen eller av tingsrätterna vid prövningen av själva adoptionen. Ibland lever dessa barn i fungerande familjer i hemlandet. Det är angeläget att det i barnets hemland utreds om den planerade adoptionen är till barnets bästa. I länder som inte anslutit sig till 1993 års Haagkonvention finns det emellertid inget krav på att detta måste göras. Det finns inte heller något krav på att en sådan utredning måste ingå i det svenska beslutsunderlaget. Utredningen (2008 års adoptionsutredning, Ju 2007:17), som i juli 2009 redovisade sitt betänkande Modernare adoptionsregler (SOU 2009:61), har behandlat bl.a. denna fråga. Betänkandet har remissbehandlats och frågan om ny lagstiftning bereds för närvarande inom Regeringskansliet. MIA anser det vara angeläget att utredningens förslag genomförs.

1.2 Antal adopterade m.m.

Cirka 50 000 barn har kommit till Sverige genom internationell adoption sedan år 1969. År 2010 kom 655 barn till Sverige för adoption genom auktoriserade adoptionsorganisationer mot 750 under år 2009 och 610 under år 2008. Under 1970- och 1980-talen uppgick antalet internationella adoptioner till som högst 1 800 barn per år. Sedan dess har antalet adoptioner pendlat mellan ca 800 och 1 100 om året, varav merparten skett genom auktoriserade organisationer. Under åren 2001-2005 kom i genomsnitt 955 adoptivbarn per år genom auktoriserade organisationer, men de senaste fem åren (2006-2010) har antalet sjunkit till 692 barn i genomsnitt.

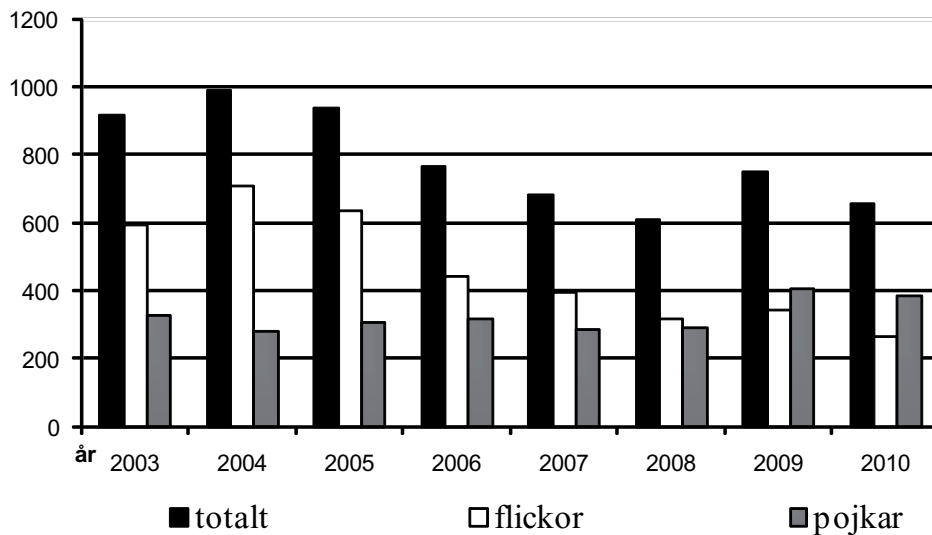
Anlända adoptivbarn genom auktoriserade adoptionsorganisationer

år	anlända barn	år	anlända barn
1981	1 271	1996	832
1982	1 143	1997	765
1983	1 404	1998	825
1984	1 279	1999	942
1985	1 393	2000	862
1986	1 354	2001	915
1987	1 142	2002	1 008
1988	920	2003	920
1989	701	2004	992
1990	680	2005	941
1991	785	2006	765
1992	847	2007	681
1993	754	2008	610
1994	842	2009	750
1995	799	2010	655
		totalt	27 777

Nedanstående tabell och diagram visar antalet anlända barn genom adoptionsorganisationer samt könsfördelning åren 2003 - 2010.

Anlända barn genom auktoriserade adoptionsorganisationer samt könsfördelning

år	totalt	flickor	pojkar
2003	920	593	327
2004	992	710	282
2005	941	634	307
2006	765	446	319
2007	681	394	287
2008	610	320	290
2009	750	345	405
2010	655	267	388

Nedanstående tabell visar antalet anlända barn under åren 2005 – 2010 genom respektive adoptionsorganisation.

Anlända barn genom respektive adoptionsorganisation

Organisation	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Adoptionscentrum	612	532	465	381	453	391
Adoptionsföreningen La Casa, ALC	7	5	4	11	4	7
Barnen Framför Allt - Adoptioner, BFA-A	67	58	74	73	112	108
Barnens Vänner - internationell adoptionsförening, BV	90	48	38	44	64	69
Familjeföreningen för internationell adoption, FFIA	164	119	100	101	117	80
Stiftelsen Frösunda Solidaritet – Internationella Adoptioner	1	3	-	-	-	-
Summa	941	765	681	610	750	655

Nedanstående tabell visar antalet anlända barn genom adoptionsorganisationer från de vanligaste adoptionsländerna åren 2003 – 2010.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kina	367	484	452	325	273	197	245	184
Rep. Korea	111	118	102	90	69	77	95	74
Colombia	84	68	48	46	35	40	50	71
Taiwan	2	3	4	5	6	29	46	54
Indien	37	44	40	35	54	48	35	33
Etiopien	16	24	36	27	34	36	33	29
Sydafrika	53	40	47	37	41	39	38	28
Ryssland	60	50	30	46	2	9	17	20
Polen	21	22	25	12	21	17	13	18
Thailand	27	25	21	21	26	14	15	17
Litauen	2	8	6	6	10	7	12	15
Kenya							9	14
Bulgarien	16	7	1		2	1	8	11
Slovakien	-	3	2	2	6	7	15	11
Ecuador	3	1					5	10
Estland	5	1	6	7	7	9	7	10
Nigeria	-	-	-	-	-	9	14	10

Nedanstående tabell visar antalet anlända utomnordiska barn (ålder 0-10 år, dvs. ej fyllda 11 år) enligt Statistiska Centralbyråns statistik åren 2003-2009. Viss osäkerhet föreligger emellertid om samtliga dessa barn kommit för adoption, men uppgifterna medtages eftersom denna statistik redovisats under lång tid.

Anlända barn (0-10 år) enligt folkbokföringen

år	totalt	flickor	pojkar
2003	1046	651	395
2004	1109	774	335
2005	1083	699	384
2006	879	491	388
2007	800	454	346
2008	793	411	382
2009	912	428	484

Som nämnts ovan föreligger beträffande den ovanstående tabellen viss osäkerhet om samtliga dessa barn kommit för adoption. Statistiska Centralbyrån har därför på MIA:s begäran tagit fram uppgifter om antal utomnordiska barn i åldern 0-17 år (dvs. ej fyllda 18 år) som invandrat till Sverige med anknytning till adoptivförälder eller annan person under åren 2005-2008 (MIA bildades 2005) och som senast ett respektive två år senare är adopterade. Uppgifter för åren 2009 och 2010 föreligger för närvarande inte. I statistiken ingår, till skillnad mot i ovanstående tabell, inte barn som adopterats när adoptivfamiljen var bosatt utomlands och som därefter invandrat tillsammans med sina adoptivföräldrar till Sverige och inte heller barn som i annat fall invandrat samtidigt som anknytningspersonen.

Adopterade barn (0-17 år) enligt folkbokföringen

invandringsår	adopterade ett år senare	adopterade två år senare
2005	1 011	1 013
2006	805	808
2007	728	732
2008	691	

Enskild adoption

Den eller de som vill adoptera ett barn från utlandet ska enligt huvudregeln anlita en auktoriserad adoptionsorganisation. Detta gäller dock inte enstaka fall av adoption som avser släktingbarn eller där det annars finns särskilda skäl att adoptera utan förmedling av en auktoriserad adoptionsorganisation. MIA ska i sådana fall, innan barnet lämnar landet, pröva om förfarandet är godtagbart. Samma krav på medgivande från socialnämnden och genomgången föräldrautbildning gäller vid dessa s.k. enskilda adoptioner som vid adoptioner förmedlade av adoptionsorganisationer.

Nedanstående tabell visar antalet inkomna ärenden om prövning av om särskilda skäl att adoptera utan anlitan av en auktoriserad adoptionsorganisation föreligger och om förfarandet vid enskild adoption är godtagbart.

MIA:s prövning av ärenden om enskild adoption

år	ärenden
2007	67
2008	47
2009	50
2010	53

I ärenden om enskild adoption där barnets hemvistland är anslutet till 1993 års Haagkonvention ska konventionens bestämmelser följas. MIA är centralmyndighet enligt konventionen och förmedlar de handlingar som enligt konventionen ska lämnas till det andra landet.

Nedanstående tabell visar antalet inkomna ärenden om förmedling av handlingar enligt Haagkonventionen till det andra landet.

MIA:s förmedling av handlingar i ärenden om enskild adoption

år	ärenden
2007	20
2008	16
2009	13
2010	21

Enskild adoption: prövning och förmedling av handlingar	
	2010 *)
kostnad, tkr	1 156

*) Angående jämförelseår se sid. 37

Utfärdande av s.k. artikel 23-intyg

En adoption som, enligt intyg av den behöriga myndigheten i den stat där adoptionen har ägt rum, har genomförts i enlighet med Haagkonventionen erkänns automatiskt i de övriga fördragslutande staterna. MIA utfärdar dessa s.k. artikel 23-intyg när adoptionen har ägt rum i Sverige.

Nedanstående tabell visar antalet inkomna ärenden om utfärdande av artikel 23-intyg.

MIA:s utfärdande av artikel 23-intyg

år	ärenden
2008	29
2009	49
2010	65

Godkännande av utländska adoptionsbeslut

Utländska adoptionsbeslut erkänns automatiskt i Sverige om den eller de sökande var medborgare i eller hade hemvist i den aktuella staten när beslutet meddelades. Om barnet var svensk medborgare eller hade hemvist i Sverige när beslutet meddelades krävs dock att adoptionsbeslutet godkänns av MIA för att det ska gälla i Sverige. Även i vissa andra fall kan MIA godkänna ett utländskt adoptionsbeslut.

Nedanstående tabell visar antalet inkomna ärenden om godkännande av utländska adoptionsbeslut.

MIA:s godkännande av utländska adoptionsbeslut

år	ärenden
2007	19
2008	26
2009	25
2010	35

Godkännande av utländska adoptionsbeslut samt utfärdande av s.k. artikel 23-intyg	
	2010 *)
kostnad, tkr	432

*) Angående jämförelseår se sid. 37

Fler barn som adopteras har särskilda behov

Under senare tid har det tagit allt längre tid att adoptera. Bakgrunden till de längre väntetiderna och det minskade antalet adoptioner är att fler, såväl i Sverige som i andra mottagarstater, är intresserade av att adoptera än det finns barn tillgängliga för internationell adoption. Den socioekonomiska utvecklingen i många ursprungsländer har inneburit att färre barn lämnas för internationell adoption. Antingen kan de biologiska föräldrarna själva ta hand om sina barn eller också adopteras barnen inom ursprungslandet. Ofta är de barn som blir föremål för internationell adoption äldre eller har något i förväg känt särskilt behov såsom en diagnostiserad sjukdom eller ett funktionshinder. Även barn över tre-fyra års ålder och syskongrupper betraktas vanligtvis som barn med särskilda behov. I flera ursprungsländer har kraven på adoptivföräldrar ökat vilket i allt större utsträckning kan medföra att sökande, som har socialnämndens medgivande, ändå inte kan adoptera ett utländskt barn. Detta gäller särskilt ensamstående sökande. I avsnitt 1.3 redogörs för möjligheterna för samkönade par att adoptera.

Det är viktigt att de som adopterar barn med eventuella särskilda behov är väl utredda och förberedda och att de gör realistiska bedömningar av sin omsorgskapacitet och vilka praktiska förutsättningar de har att ta emot ett barn med särskilda behov. De behöver också fundera över vilka prioriteringar de är beredda att göra om barnets vårdbehov blir omfattande eller om barnet kommer att behöva extra mycket stöd.

Föräldrautbildare och medgivandeutredare behöver få kunskap om barnens situation i ursprungsländerna och vilka livserfarenheter barnen kan bära med sig, så att de kan ge en realistisk beskrivning av barnens behov av särskild omsorg.

Det är troligt att adoptivfamiljer i allt högre grad kommer att behöva samhällets stöd i form av rådgivning och praktisk avlastning från socialtjänsten, behandlingskontakter i barnpsykiatri och medicinsk behandling i sjukvården. Läpp-, käk-, gomspalt, LKG, är exempel på en vanlig diagnos bland barn som adopteras med i förväg kända särskilda behov. I Sverige föds årligen ca 150-200 barn med LKG. År 2007 tog landets LKG-kliniker emot 24 adopterade barn med LKG, år 2008 48 adopterade barn och år 2009 98 adopterade barn (se vidare avsnitt 1.10). Vad gäller förberedelse före och stöd efter adoptionen visar LKG-teamens erfarenheter att det finns behov som inte tillfredsställs.

Det innebär en utmaning för adoptionsverksamheten i Sverige att många av de barn som adopteras har något särskilt behov. MIA får återkommande signaler från adoptionsorganisationerna och kommunerna om att det kan förekomma svårigheter i adoptivfamiljer som tagit emot barn med särskilda behov. Man kan inte i förväg veta vilket barn adoptionsökande kommer att få och tanken är därför att alla som

får socialnämndens medgivande ska ha kapacitet att ta emot barn med särskilda behov. Medgivanden ges således i allmänhet utan begränsning. Väntetiden för att få adoptera barn är idag lång. För många sökande är den enda möjligheten att hinna adoptera, innan de blivit för gamla för att få ett nytt medgivande, att hos adoptionsorganisationerna ansöka om att adoptera barn med särskilda behov. Det är då viktigt att det i informationen till de sökande belyses såväl möjligheter som svårigheter rörande adoption av barn med särskilda behov. Ur ett barnperspektiv kan obalansen mellan sökande och barn tillgängliga för adoption vara gynnsam för de barn som nu blir aktuella för adoption och inte längre blir kvar på barnhemmen. Detta förutsätter dock att barnen och deras familjer får ett adekvat stöd. MIA ser ett ökat behov av stöd efter adoptionen, gärna ett generellt erbjudande om stöd. Ett generellt erbjudande skulle normalisera nybildade adoptivfamiljers eventuella behov av råd och stöd. Ett sådant erbjudande kan bidra till att de adopterade barnen får goda uppväxtvillkor trots en svår start i livet.

1.3 Samkönade pars rätt att prövas som adoptivföräldrar

MIA och de auktoriserade adoptionsorganisationerna har under året fått enstaka förfrågningar från samkönade par (makar/registrerade partner) angående möjligheten att adoptera barn. Flest frågor har kommit från studerande och journalister. Enligt uppgift från adoptionsorganisationerna har ingen av dem något samkönat par registrerat som sökande i sina register. Huruvida endast en person i en samkönad relation är registrerad som sökande känner organisationerna inte till. Ingen av organisationerna har några kontakter bland de sammanlagt 31 länder som man samarbetat med under år 2010 som accepterar samkönade par som sökande. Ingen förändring har alltså skett sedan föregående år avseende möjligheterna för samkönade par att adoptera internationellt. Det är de utländska myndigheterna som väljer vilka som ska bli adoptivföräldrar till deras barn. Sverige måste respektera de beslut som ursprungsländerna fattar och kan aldrig kräva att någon ska få adoptera ett barn.

Adoptionsorganisationerna är skyldiga att förmedla adoptionsansökningar för dem som har socialnämndens medgivande att adoptera ett barn. Denna skyldighet gäller dock inte om organisationen inte har någon utländsk kontakt som kan förmedla barn till de sökande.

En sökande som anser att en organisation felaktigt har vägrat att förmedla en adoptionsansökan kan få denna fråga prövad av MIA. Någon sådan begäran om MIA:s prövning har inte inkommit från några samkönade par.

MIA har deltagit i ett informationsmöte kring hbt-adoption anordnat av Adoptionscentrum där RFSL deltog.

MIA har under året sammanträffat med utländska myndigheter i samband med besök i ursprungsländerna och i samband med besök av ursprungsländers myndigheter i Sverige. MIA har då informerat om möjligheten för samkönade par att bli godkända som adoptivföräldrar i Sverige och frågat om möjligheten för samkönade par att adoptera från det landet. Svaret har i samtliga fall, utom beträffande Sydafrika, blivit att detta inte är möjligt.

Sydafrika antog år 2005 en familjerättslig lag, vilken trädde i kraft våren 2010. Av lagen framgår att gifta, sambor eller en "family unit" kan adoptera tillsammans. Det är oklart för MIA vilka konstellationer som lagen syftar på. I Sydafrikas Country Profile, som finns publicerad på Haagkonferensens hemsida (se www.hcch.net), finns angivet att samkönade par kan adoptera, att man beaktar längden och stabiliteten i parets förhållande, men att detta inte är en prioriterad målgrupp (se avsnitt 3.1 i Sydafrikas landprofil). Inga internationella adoptioner från Sydafrika har, såvitt MIA känner till, hittills gjorts av samkönade par, däremot förekommer nationella adoptioner. MIA har kontaktat den sydafrikanska centralmyndigheten för att få närmare information om innebörden av lagstiftningen.

MIA har inhämtat information från adoptionsmyndigheter i de mottagarländer som tillåter samkönade par att adoptera, för att få uppgift om huruvida något sådant par har adopterat barn genom internationell adoption år 2010. Av de tio länder som svarat är det endast i Nederländerna som ett samkönat par, gemensamt, genomfört en internationell adoption (år 2009 från USA). Av myndigheternas svar framgår att de ursprungsländer som adoptionsorganisationerna samarbetar med inte accepterar adoptionsansökningar från samkönade par.

I ca 20-30 fall per år förekommer det att barn (0-1 år) adopteras inom Sverige. MIA känner inte till om det under 2010 finns samkönade par som adopterat nationellt eller fått medgivande att adoptera internationellt eftersom ingen sådan statistik förs i Sverige.

1.4 Situationen i barnens ursprungsländer

MIA skaffar sig insyn i adoptionsverksamheten i barnens ursprungsländer genom att:

- Samla information om länderna i form av rapporter från UD och olika internationella FN-organ samt organisationer.
- Inhämta information från International Social Service/International Reference Centre for the Rights of Children Deprived of their Family (ISS/IRC) (se avsnitt 1.1 och 2).
- Utbyta information med andra mottagarländer i samband med internationella möten och vid informella kontakter (se avsnitt 1.1 och 2) .
- Ta emot delegationer av adoptionsmyndigheter, barnhemsföreträdare m.fl. från ursprungsländer när dessa besöker Sverige (se avsnitt 1.8).
- Föra kontinuerliga samtal med adoptionsorganisationerna.
- Träffa ansvariga handläggare på UD.
- Genomföra tillsynsresor till några utvalda ursprungsländer varje år (se avsnitt 1.8).
- Samråda med MIA:s insynsråd.

Nedan följer en redovisning av situationen i vissa länder som MIA har följt särskilt under året.

Kenya

2008 beviljade MIA Adoptionscentrum, BV, BFA-A och FFIA auktorisation att förmedla adoptioner från Kenya. MIA genomförde en tillsynsresa till Kenya i november 2010 för att få större förståelse för adoptionsprocessen och utredningen om barnens bakgrund. Eftersom resan genomfördes i slutet av året är resultatet ännu inte färdigbearbetat.

Initialt angavs att adoptionsprocessen i Kenya skulle ta ca sex månader, men de flesta familjerna har fått vara i Kenya under ca åtta månader. Internationella adoptioner beslutas av domstolen i Nairobi, där det sedan ett år tillbaka finns endast två domare som handlägger dessa ärenden. Domstolsprocessen drar ut på tiden i vissa fall och domstolsförhandlingar kan ställas in i sista stund, vilket är frustrerande för adoptivfamiljerna. Domstolen har stängt under en lång period under sommaren. Under övriga delar av året tas adoptionsärenden i regel upp i domstol varje fredag. Adoptionsmyndigheten har en tung arbetsbörda. Det har varit problem med utfärdande av s.k. Haagintyg enligt artikel 23 i Haagkonventionen, eftersom Kenya ännu inte har utsett någon myndighet att utfärda intygen. Fram till dess att så sker godkänner MIA, som en temporär lösning, adoptionsbesluten ifråga.

Madagaskar

Adoptionscentrum har sedan 2008 auktorisation att förmedla adoptioner från Madagaskar. MIA besökte Madagaskar i september 2010 för att få större förståelse för adoptionsprocessen i landet. Madagaskar anslöt sig till Haagkonventionen 2004. En ny adoptionslagstiftning blev klar 2006. Centralmyndigheten för adoptionsfrågor i Madagaskar lyder under Befolknings- och socialministeriet. Tidigare var centralmyndigheten en del av Hälsoministeriet. Myndigheterna har sedan ett tidigare adoptionsstopp arbetat hårt för att förändra och förbättra adoptionsverksamheten. Både centralmyndigheten och Justitieministeriet visade stort engagemang i frågan. Centralmyndigheten har hand om alla adoptionsärenden och alla akter. Bristen på personal kan dock medföra att det kan dröja mellan olika etapper i adoptionsprocessen. Det kan t.ex. dröja upp till två månader innan centralmyndigheten har hunnit skriva barnrapporter efter att matchning har skett. Eftersom adoptionsverksamheten så nyligen har kommit igång efter stoppet 2004 var domarna på många domstolar osäkra på hur de skulle gå tillväga i adoptionsprocessen. Det finns ett stort utbildningsbehov för de olika parter som är inblandade i adoptionsprocessen. Permanenta Byrån i Haag har varit i Madagaskar för att, tillsammans med UNICEF, utbilda domare och socialarbetare.

Nepal

Allvarlig kritik har riktats mot adoptionsverksamheten i Nepal i bl.a. Haagkonferensens Permanenta Byrås rapport den 4 februari 2010. Adoptionscentrum och BFA-A ansökte under hösten 2009 om förnyad auktorisation för Nepal för åren 2010-2011, men efter den internationella kritik som riktats mot adoptionsverksamheten i Nepal drog båda adoptionsorganisationerna tillbaka sina ansökningar om förnyad auktorisation. Även FFIA ansökte om auktorisation för Nepal, men återkallade sin ansökan. I början av 2010 ansökte Adoptionscentrum och BFA-A om att få avsluta pågående förmedlingsärenden. MIA gav auktorisation för att avsluta de ärenden där matchningen skett före den 31 mars 2010 med förbehållet att en, i relation till ärendena, oberoende och tillförlitlig advokat/organisation/institution/instans utreder barnens verkliga bakgrund med syfte att säkerställa att barnen ifråga är tillgängliga för internationell adoption. I Adoptionscentrums fall fanns den 31 mars 2010 tre pågående adoptionsärenden och BFA-A hade fem pågående ärenden. Samtliga adoptionsärenden avslutades under 2010 och de svenska adoptionsorganisationernas verksamhet i Nepal är därmed avvecklad.

Nigeria

Adoptionscentrum har sedan 2008 auktorisation för att förmedla adoptioner från Nigeria. Auktorisationen gäller för adoptionssamarbete mellan Adoptionscentrum och adoptionskontakten Ebunoluwa Foundation i sex delstater; Ekiti, Lagos, Ogun, Ondo, Osun och Oyo. Adoptionsförmedling får, enligt särskilt villkor i auktorisationsbeslutet, ske endast under förutsättning att de nigerianska dokumenten i adoptionsärendena verifieras av Legal Services Division inom Nigerias utrikesministerium. Anledningen är att falska dokument förekommer i stor utsträckning i Nigeria.

En tillsynsresa till Nigeria företogs i mars 2010 för att få mer information om hur adoptionsverksamheten fungerar i Nigeria, synen på adoption i landet, möjligheten att följa subsidiaritetsprincipen samt hur adoptivfamiljerna har det under sin vistelse i landet. Nigeria är inget lätt land att vistas i och det är viktigt att adoptionsorganisationen noggrant informerar de blivande adoptivfamiljerna om situationen i landet inför deras resa.

Vietnam

Regeringen har den 23 oktober 2008 beslutat säga upp det bilaterala svensk-vietnamesiska avtal om adoptioner som ingicks 2004. Bakgrunden till beslutet var olika brister i samband med internationella adoptioner i Vietnam. Avtalet upphörde att gälla den 1 maj 2009.

De adoptionsärenden där barn matchats med svenska adoptionssökande före den 1 maj 2009 har fått genomföras. Under 2009 har alla barn som blivit matchade med sökande genom FFIA och BFA-A tagits emot av sina adoptivfamiljer och kommit till Sverige. Adoptionscentrum hade vid årsskiftet 2009/2010 två familjer kvar som under år 2010 har genomfört sina adoptioner och de svenska adoptionsorganisationernas verksamhet i Vietnam är därmed avslutad.

1.5 Beviljade, återkallade och nekade auktorisationer under år 2010

Auktoriserade adoptionsorganisationer under år 2010

Under år 2010 har nedan angivna fem organisationer haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige.

- Adoptionscentrum
- Adoptionsföreningen La Casa (ALC)
- Barnen Framför Allt - Adoptioner (BFA-A)
- Barnens Vänner - internationell adoptionsförening (BV)
- Familjeföreningen för internationell adoption (FFIA)

MIA:s beslut om auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige gäller t.o.m. den 31 december 2011 för samtliga organisationer.

Organisationerna har dessutom haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i sammanlagt 31 ursprungsländer. MIA:s auktorisationsbeslut för respektive berörd organisation gäller t.o.m. den 31 december 2011 för samtliga dessa länder, med undantag för auktorisationsbesluten för Adoptionscentrum och BFA-A rörande Nepal, auktorisationsbeslutet för BFA-A rörande Burundi respektive auktorisationsbeslutet för Adoptionscentrum rörande Vietnam. Nyssnämnda fyra auktorisationsbeslut gällde t.o.m. den 31 december 2010.

Adoptionsförmedlingsverksamheten i Nepal har under år 2010 omfattat endast slutförande av pågående ärenden (ärenden där barnförslag med handlingar rörande ett specifikt barn lämnats senast den 31 mars 2010 och där särskilda villkor uppfyllts).

Adoptionsförmedlingsverksamheten i Vietnam har likaså under år 2010 omfattat endast slutförande av pågående ärenden (ärenden där barn matchats med svenska adoptionssökande före den 1 maj 2009).

Adoptionscentrum har under år 2010 haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i följande 23 ursprungsländer: Bolivia, Bulgarien, Colombia, Ecuador, Estland, Etiopien, Filippinerna, Indien, Kenya, Kina, Lesotho, Madagaskar, Makedonien, Montenegro, Nepal, Nigeria (viss adoptionskontakt och viss delstat - Ebunoluwa Foundation i delstaterna Ekiti, Lagos, Ogun, Ondo, Osun och Oyo (Oyo fr.o.m. den 4 maj 2010)), Republiken Korea, Ryssland, Serbien, Sydafrika, Thailand, Vietnam och Zambia (fr.o.m. den 8 september 2010).

ALC har under år 2010 haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Colombia.

BFA-A har under år 2010 haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i följande 15 ursprungsländer: Bolivia, Bulgarien, Burundi (viss adoptionskontakt - My Father's House i Bujumbura), Chile, Indien, Kenya, Litauen, Nepal, Polen, Ryssland, Slovakien, Sri Lanka, Taiwan, Thailand och Tjeckien.

BV har under år 2010 haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i följande fyra ursprungsländer: Kenya, Kina, Sri Lanka och Taiwan.

FFIA har under år 2010 haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i följande sju ursprungsländer: Bolivia, Colombia, Indien, Kenya, Kina, Sri Lanka och Thailand.

Samtliga adoptionssammanslutningar är ideella organisationer med medlemsantal varierande upp till cirka åttatusen.

De auktoriserade adoptionsorganisationerna har under år 2010 haft auktorisation för följande länder

Land/Organisation	Adoptionscentrum	ALC	BFA-A	BV	FFIA
Bolivia	x		x		x
Bulgarien	x		x		
Burundi			x		
Chile			x		
Colombia	x	x			x
Ecuador	x				
Estland	x				
Etiopien	x				
Filippinerna	x				
Indien	x		x		x
Kenya	x		x	x	x
Kina	x			x	x
Lesotho	x				
Litauen			x		
Madagaskar	x				
Makedonien	x				
Montenegro	x				
Nepal	x ¹⁾		x ¹⁾		
Nigeria	x				
Polen			x		
Republiken Korea	x				
Ryssland	x		x		
Serbien	x				
Slovakien			x		
Sri Lanka			x	x	x
Sydafrika	x				
Taiwan			x	x	
Thailand	x		x		x
Tjeckien			x		
Vietnam	x ¹⁾				
Zambia	x ²⁾				

¹⁾ För slutförande av ärenden

²⁾ Fr.o.m. 2010-09-08

Beviljade, återkallade och nekade auktorisationer under år 2010 samt uppmärksammade förhållanden i samband därmed

Under år 2009 ansökte *Adoptionscentrum* om förnyad auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Nepal. Ansökan återkallades i februari 2010. I mars 2010 ansökte Adoptionscentrum om auktorisation för att i Nepal kunna avsluta pågående förmedlingsärenden. Auktorisation beviljades för att under år 2010 avsluta pågående ärenden (ärenden där barnförslag med handlingar rörande ett specifikt barn lämnats senast den 31 mars 2010 och där särskilda villkor uppfyllts).

Under år 2009 ansökte Adoptionscentrum även om auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Mongoliet. Ansökan var vid verksamhetsårets utgång, sedan Adoptionscentrum begärt att få inkomma med ytterligare komplettering, ännu under handläggning.

Under år 2010 har Adoptionscentrum ansökt om auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i ytterligare två delstater i Nigeria, delstaterna Cross River State och Oyo. Adoptionscentrum har beviljats auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Nigeria med adoptionskontakten Ebunoluwa Foundation i delstaten Oyo. Auktorisationsbeslutet gäller t.o.m. den 31 december 2011. Ansökan beträffande delstaten Cross River State var vid verksamhetsårets utgång ännu under handläggning i avvaktan på komplettering från Adoptionscentrum.

Under år 2010 har Adoptionscentrum också ansökt om och beviljats auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Zambia. Auktorisationsbeslutet gäller t.o.m. den 31 december 2011.

Under år 2010 har Adoptionscentrum vidare ansökt om auktorisation att förmedla barn med speciella behov från vissa delar av Vietnam respektive via viss adoptionskontakt i Vietnam. MIA avlog ansökan då missförhållanden, som föranledde att det år 2004 ingångna avtalet med Vietnam om ömsesidigt samarbete vid adoptioner sades upp, ännu förelåg i Vietnam. Adoptionscentrum överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm, som återförvisade målet till MIA för förnyad prövning mot bakgrund av att Adoptionscentrum åberopat nya grunder. Efter förnyad prövning avlog MIA ansökan. Beslutet har vunnit laga kraft.

Under år 2010 ansökte Adoptionscentrum dessutom om auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Vitryssland. Ansökan var vid verksamhetsårets utgång ännu under handläggning.

Under år 2009 ansökte *BFA-A* om förnyad auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Nepal. BFA-A återkallade ansökan i februari 2010 och ansökte i stället om att få avsluta pågående förmedlingsärenden i Nepal. Auktorisation beviljades för att under år 2010 avsluta pågående ärenden (ärenden där barnförslag med handlingar rörande ett specifikt barn lämnats senast den 31 mars 2010 och där särskilda villkor uppfyllts).

Under år 2010 har BFA-A ansökt om förnyad auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Burundi. Ansökan var vid verksamhetsårets utgång ännu under handläggning i avvaktan på komplettering från BFA-A.

Under år 2009 ansökte *FFIA* om auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Nepal. FFIA återkallade sin ansökan i februari 2010.

African Hope Adoptions (AHA), som under år 2009 hade auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige, ansökte i augusti 2009 om förnyad auktorisation fr.o.m. år 2010 att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige. Den 22 december 2009 avslog MIA ansökan då det inte stod klart att AHA skulle förmedla adoptioner på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. AHA överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm som avslog överklagandet i juni 2010. Beslutet har vunnit laga kraft.

Den 1 januari 2005 infördes nya regler angående auktorisation av adoptionsorganisationer i LIA. En kontinuerlig förbättring av adoptionsverksamheten har följt med den förändrade lagstiftningen. De auktorisationsbeslut som MIA fattat i enlighet med dessa regler har, genom den vidare möjligheten till fokus på verksamheten i utlandet, bidragit till en förbättring av adoptionsverksamheten.

Den 1 juli 2009 infördes vissa nya regler i LIA vilka ger möjlighet för MIA att ge en auktoriserad adoptionsorganisation auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i en viss del av ett annat land, eller med viss adoptionskontakt, i stället för att, som tidigare, endast kunna ge auktorisation för hela landet. Vidare ska, enligt de nya reglerna, frågan om bedömningen av en auktoriserad organisations sidoverksamhet göras i det sammanhang som gäller organisationens auktorisation för att arbeta med internationell adoptionsförmedling i ett annat land, viss del av ett annat land eller med en viss adoptionskontakt i ett annat land. Det ska nu också stå klart att adoptionsorganisationen kommer att förmedla adoptioner på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt, utan vinstintresse och med barnets bästa som främsta riktmärke, för att auktorisation ska kunna beviljas för adoptionsförmedlingsarbete i ett visst land, viss del av ett annat land eller med en viss adoptionskontakt i ett annat land. De nya reglerna om auktorisation har tillämpats under år 2010 och bidragit till förbättring av adoptionsverksamheten.

T.ex. har auktorisationsbeslutet beträffande Nigeria - viss adoptionskontakt i delstaten Oyo - grundats på de nya reglerna om auktorisation med avseende på viss del av land respektive viss adoptionskontakt.

1.6 Kostnadsutveckling och renodling av kostnader

Adoptionskostnadernas utveckling för familjer som adopterat

Familjernas adoptionskostnader består dels av de avgifter som betalas till sammanslutningen som ombesörjer förmedlingen av barnet till de sökande och dels kostnader därutöver för översättning, legalisering m.m. Familjernas adoptionskostnader består dessutom av kostnader för resa och uppehälle i samband med att barnet hämtas från sitt ursprungsland. Avgiften till sammanslutningen kan delas upp i två delar; en Sverigedel och en utlandsdel. Sverigedelen avser kostnader för sammanslutningens arbete i Sverige och utlandsdelen hänför sig till sammanslutningens kostnader i utlandet.

Kostnadsutvecklingen för familjer som adopterat genom auktoriserad adoptionsorganisation redovisas i följande sammanställning

	År 2005 tkr	År 2006 tkr	År 2007 tkr	År 2008 tkr	År 2009 tkr
Adoptionsorganisationernas avgifter för kostnader i					
1. Sverige	36	41	43	60	60
2. Ursprungslandet	53	52	53	63	78
Summa genomsnittlig avgift till organisationerna	89	93	96	123	138
Övriga kostnader som familjen betalar för					
3. Översättning, bestyrkande av handlingar	6	7	8	9	10
4. Resa och uppehälle	38	40	39	43	49
Summa genomsnittlig kostnad för familjen	133	140	143	175	197

Källa: De auktoriserade adoptionsorganisationerna

Förklaring: Uppgifterna bygger på samtliga adoptioner respektive år. Underlag har inhämtats från adoptionsorganisationerna. De har redovisat sina avgifter per land (p. 1 och 2) och beräknade övriga kostnader per land (p. 3 och 4). Genomsnittskostnaden är ett vägt medelvärde.

Antalet anlända barn ökade med ca 23 % från 2008 till 2009 (jämfört med en minskning på ca 10 % från 2007 till 2008). Sett över en längre tidsperiod har det dock skett en minskning av antalet anlända barn. Färre barn och fler sökande har lett till att väntetiderna har ökat i såväl Sverige som ursprungsländerna. I och med att sökandena står i kö under längre tid har handläggningstiden för respektive ärende ökat. Detta har medfört en ökning av administrationskostnaderna framförallt i Sverige men också i utlandet. Även valutakursförändringar påverkar storleken på adoptionskostnaderna. Den svenska kronans försvagning under finanskrisen har bidragit till att adoptionskostnaderna har blivit högre. Det ökade värdet på t.ex. dollar och euro i kombination med högre avgifter i några länder har påverkat 2009 års adoptionsavgifter i höjande riktning. Dessutom var antalet anlända barn betydligt fler under 2009 i förhållande till 2008 och ökningen gällde inte minst länder med höga adoptionsavgifter.

En bidragande förklaring till att avgifterna ser så mycket högre ut år 2008-2009 i jämförelse med år 2007 är förändrad redovisning av kostnaderna till MIA. För en organisation, som arbetar med fasta avgifter per tertial, är 2007 års siffror hänförliga till den genomsnittliga avgift som de familjer som kom hem under 2007 fått betala. Detta skiljer sig från 2008-2009 års siffror som är baserade på organisationens fastställda avgifter tertial 3 år 2008 respektive tertial 3 år 2009. Den genomsnittliga avgiften för de familjer som kom hem med barn under 2007 var lägre än den avgift som fastställdes under 2007, då de hemkomna familjernas avgift lästes långt tidigare. Före 2008 lästes nämligen familjernas adoptionsavgifter i enlighet med de avgifter som gällde vid det tertial då ansökan skickades till utlandet (fr.o.m. 2008 läses avgiften då sökande får besked om ett visst barn).

Det statliga adoptionskostnadsbidraget på 40 000 kr har varit oförändrat sedan år 2000 då bidragets andel av den genomsnittliga kostnaden var 36 %. För år 2009 motsvarade det statliga bidraget 20 % av totalkostnaderna (jämfört med 23 % år 2008).

Bedömning av i vilken mån adoptionsorganisationerna har renodlat kostnaderna för adoptionsverksamheten i ursprungslandet

Det framhålls i förarbetena (prop. 2003/04:131) till 6 a § LIA att regeln i punkt 3 (nuvarande punkt 4) ställer delvis nya krav på förmedlingskontakterna i ursprungsländerna och att uppfyllandet av dessa bör ses som långsiktiga mål att sträva efter. Vidare framgår vad gäller punkt 4 (nuvarande punkt 5) att det kan leda till ojämlika villkor på barnhem, om endast kostnader kopplade till de barn som är aktuella för internationell adoption betalas, något som inte är önskvärt. Ersättning bör kunna ges även för att täcka en rimlig del av barnhemmets löpande kostnader eller andra administrativa kostnader förknippade med

den internationella adoptionsverksamheten. Det får dock inte finnas risk för att internationell adoptionsverksamhet ger så stora fördelar att ett beroende av inkomster från sådan verksamhet skapas i ursprungslandet.

En bedömning av renodlingen av organisationernas kostnader i ursprungslandet är ett omfattande arbete som kommer att pågå under lång tid. Sedan 2007 finns en ny rapporteringsmall som organisationerna använder när de rapporterar kostnader i utlandet. En kontinuerlig dialog förs med organisationerna för att hitta vägar att få fram en så tydlig och enhetlig redovisning av kostnaderna i utlandet som möjligt.

I samband med organisationernas ekonomiska rapportering och de auktorisationsansökningar som har inkommit har MIA gått igenom organisationernas uppgifter om kostnader i utlandet. MIA har löpande gått igenom information om kostnadsläget i de olika ursprungsländerna och även sett på andra mottagarländers uppgifter om adoptionskostnader i ursprungsländer. MIA har i det arbetet också tagit hjälp av svenska utlandsmyndigheter.

Nigeria, Madagaskar och Kenya har varit föremål för tillsynsresor under året och för dessa länder har en djupare kostnadsutredning genomförts. När det gäller Nigeria utgår en fast avgift per adoption till samarbetsorganisationen för samtliga kostnader i Nigeria. Avgiften har varit oförändrad sedan organisationen fick auktorisation att förmedla barn från Nigeria i mars 2008.

Beträffande Madagaskar, varifrån de första barnen kom till Sverige under 2009, ingår det i adoptionsavgiften bl.a. en lagstadgad vårdavgift, varav fem procent går till centralmyndigheten och resten är en vårdpeng till barnhemmet. Till centralmyndigheten betalas också en fast avgift som går till en fond som centralmyndigheten administrerar. Barnhemmen kan ansöka om bidrag ur fonden.

De första barnen från Kenya anlände till Sverige under 2009. Av de fyra svenska organisationer som arbetar i Kenya har tre samma samarbetsorganisation i Kenya. Dessa tre organisationer betalar en fast avgift per adoption till samarbetsorganisationen. Den fjärde organisationen har en annan samarbetsorganisation, men även där betalas en fast avgift per adoption till samarbetsorganisationen.

Redovisning av hur biståndsverksamheten hålls separerad från adoptionsverksamheten

Följande information har hämtats från adoptionsorganisationernas årsredovisningar år 2009 samt de biståndsprojekt som sammanslutningarna anmält under år 2009-2010 i enlighet med MIA:s villkor för sammanslutningar auktoriserade enligt LIA.

Adoptionscentrum bedriver internationellt utvecklingsarbete (bistånd) i ett antal länder i samarbete med bl.a. Sida genom Forum Syd. Adoptionscentrum samarbetar också med barnrättsorganisationer i länderna. Det internationella utvecklingsarbetet redovisas separat i resultat- och balansräkning. Adoptionscentrums kostnader för biståndet var ca 13,3 milj. kr år 2009.

Biståndsverksamheten finansieras, vid sidan av Sidabidrag, av insamlade medel (i huvudsak genom Adoptionscentrums insamlingsverksamhet "Insamlingsstiftelsen för föräldralösa barn"), gåvor och utdelning ur Humanfonden. Projekten är inriktade mot att stärka barns rättigheter, att förhindra att barn hamnar på institution och att sprida kunskap. Adoptionscentrums kansli administrerar biståndsprojekt som drivs med medel ur Insamlingsstiftelsen för föräldralösa barn.

Via lokalavdelningarna, som är egna juridiska personer, samlas också pengar in till mindre projekt som stöd åt hiv-positiva och barn samt yrkesutbildning för äldre barn på institution.

Adoptionscentrum erhöll under år 2009 som medlemsorganisation i Forum Syd status som programavtalsorganisation. Det innebär att Adoptionscentrum lämnar in ansökan till Forum Syd för ett helt program i stället för att ansöka om finansiering för enskilda projekt. Under år 2009 ansökte Adoptionscentrum om finansiering av ett treårigt program "Alla barn har rätt till familj" (för perioden år 2010-2012). Programmet syftar till att förebygga att barn överges, att övergivna barn får en familj, att förändra och förbättra institutioner samt att barn som växer upp på institution ska klara sig bra i samhället som vuxna. Forum Syd kräver en så kallad egeninsats om 10 % av projektvolymen.

Adoptionsföreningen La Casa bedriver inte någon egentlig biståndsverksamhet, däremot tar föreningen emot insamlade medel från medlemmar och vidarebefordrar dessa till barnhemmet Casa de la Madre y el Niño.

African Hope Adoptions har inte längre auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling. MIA avslog i december 2009 organisationens ansökan om förnyad auktorisation, vilket beslut efter överklagande till Förvaltningsrätten har vunnit laga kraft.

Barnen Framför Allt - Adoptioner bedriver, vid sidan om förmedlingsverksamhet, även bistånds- och fadderbarnsverksamhet. BFA redovisar verksamheterna i separata resultat- och balansräkningar. BFA:s kostnader för bistånds- och fadderbarnsverksamheten var ca 2 milj. kr år 2009. Fadderbarnsverksamheten finansieras till största delen av fadderbarnsavgifter men även av donationer och insamlingar. Biståndsverksamheten finansieras främst av medlemsavgifter samt donationer och insamlingar.

Biståndsprojekten är bl.a. inriktade mot att hjälpa barn och ungdomar som inte kommer i fråga för adoption och ge stöd till föräldrar för att förhindra övergivande. Projekten avser t.ex. utbildning, sjukvård eller annan stödverksamhet.

Barnens Vänner - internationell adoptionsförening bedriver inte något bistånd i föreningens regi.

Familjeföreningen för internationell adoption redovisar biståndsverksamheten i en separat resultat- och balansräkning. FFIA:s kostnader för biståndet var ca 261 000 kr år 2009. Projekten finansieras helt med insamlade medel. Projekten är bl.a. inriktade mot vård av handikappade och sjuka barn samt stöd till utsatta kvinnor och fattiga familjer.

I slutet av år 2007 fastställde Sida riktlinjer för adoptionssammanslutningarnas biståndsverksamhet. Under 2008 påbörjade MIA arbetet med att, i samverkan med adoptionsorganisationerna, närmare analysera biståndsprojektens relation till förmedlingsverksamheten i ljuset av de fastställda riktlinjerna. Detta arbete har fortsatt under 2010 och kommer att fortsätta under 2011. MIA håller på att utarbeta riktlinjer avseende det utvecklingssamarbete, bistånd och stöd som organisationerna bedriver utan stöd från Sida och Forum Syd. För närvarande inväntas färdigställandet av Haagkonferensens Guide to Good Practice No 2 on Accreditation and Adoption Accredited Bodies: General Principles and Guide to Good Practice som bl.a. behandlar frågor om "co-operation projects, development aid". Ett utkast till denna Guide diskuterades vid Haagkonferensens Special Commission i juni 2010. Vid de kontakter MIA haft med adoptionsorganisationerna framgår att dessa är angelägna om att hålla en hög etisk standard i adoptionsförmedlingsarbetet.

1.7 Statsbidrag till de auktoriserade adoptionsorganisationerna och riksorganisationer för adopterade

Enligt MIA:s regleringsbrev för år 2010 fick MIA betala ut statsbidrag om högst 1 800 000 kr till de auktoriserade adoptionsorganisationerna och riksorganisationer för adopterade, varav högst 180 000 kr till de sistnämnda organisationerna.

MIA har fördelat statsbidraget till de auktoriserade adoptionsorganisationerna och till riksorganisationer för adopterade enligt den reglering som följer av förordningen (2008:1239) om statsbidrag till auktoriserade adoptionssammanslutningar och till riksorganisationer för adopterade (statsbidragsförordningen).

För år 2010 har det inneburit att hälften av statsbidraget som avsatts till de auktoriserade adoptionsorganisationerna har fördelats med lika stort belopp till varje organisation och den andra hälften har fördelats efter genomsnittligt antal förmedlade barn under de två senaste kalenderåren, dock har ingen

adoptionsorganisation fått mer än 10 000 kr i statsbidrag per genomsnittligt antal förmedlade barn under en tvåårsperiod.

Statsbidraget till de auktoriserade adoptionsorganisationerna har fördelats enligt följande:

	Utbetalda statsbidrag, kr	Antal adoptioner i genomsnitt åren 2007-2008	Statsbidrag per förmedlad adoption, kr
Adoptionscentrum	728 379	417	1 747
Adoptionsföreningen La Casa	75 000	7,5	10 000
Barnen Framför Allt - Adoptioner	316 542	92,5	3 422
Barnens vänner - internationell adoptionsförening	267 633	54	4 956
Familjeföreningen för internationell adoption	337 446	109	3 096
Summa	1 725 000	680	2 537

I fråga om riksorganisationer för adopterade har MIA för år 2010 i enlighet med statsbidragsförordningen beslutat ge ett verksamhetsstöd till de organisationer som uppfyllde vissa kriterier. Tre organisationer ansökte om bidrag och två av dessa organisationer beviljades ett stöd om 30 000 kr vardera, nämligen Adopterade Koreaners Förening (AKF) och Organisationen för vuxna Adopterade och Fosterbarn (AFO). Adopterade Etiopier och Eritreaners förening (AEF) fick ett verksamhetsstöd om 15 000 kr.

1.8 Tillsyn över de auktoriserade adoptionsorganisationerna

MIA har utarbetat en tillsynsplan för 2010. Tillsynsplanen omfattar dels regelbundet återkommande aktiviteter såsom granskning av årsredovisning och olika rapporter, dels utredning och bevakning av olika förhållanden, dels uppföljning av omständigheter som uppmärksammats i samband med auktorisation och tillsyn.

MIA har under året haft fortlöpande kontakt med adoptionsorganisationerna.

I samband med att adoptionsorganisationerna under året har ansökt om auktorisation har de ingivna handlingarna granskats och vid behov har kompletterande uppgifter inhämtats.

De adoptionsorganisationer som hade auktorisation för arbete med internationell adoptionsförmedling i Sverige vid utgången av år 2010 har till MIA lämnat berättelser över sin verksamhet. Verksamhetsberättelserna har granskats av MIA.

Tillsynsrapporter beträffande samtliga fem adoptionsorganisationer har sammanställts med avseende på deras verksamhet år 2010. Förhållanden att följa upp har förts vidare till 2011 års tillsynsplan. Sammanfattningsvis har MIA i tillsynsrapporterna konstaterat att kontakten mellan MIA och organisationerna varit god. Organisationerna har lämnat MIA de upplysningar som MIA har efterfrågat. MIA har vidare fått ta del av de handlingar MIA begärt. Det fanns enligt MIA:s bedömning inte skäl att anta att organisationerna inte uppfyllde förutsättningarna för auktorisation enligt 6 och 6 a §§ LIA.

En närmare granskning har gjorts av kostnader för adoptioner från Kenya, Madagaskar och Nigeria.

MIA har under verksamhetsåret tagit emot fyra ärenden avseende klagomål från enskilda. MIA har dessutom handlagt ett ärende inkommet 2008 avseende klagomål från enskilda rörande hantering av adoptionskostnad. Sedan länsrätten upphävt MIA:s beslut i detta ärende har MIA överklagat länsrättens dom till kammarrätten, som avslagit MIA:s överklagande. MIA har därefter överklagat kammarrättens dom till regeringsrätten/Högsta Förvaltningsdomstolen. Frågan om prövningstillstånd var inte avgjord vid utgången av året. De under år 2010 ingivna ärendena med klagomål från enskilda har rört frågor om information, handläggning, kostnader, bemötande och agerande i samband med adoption. Organisationerna har yttrat sig med anledning av klagomålen. Utredningarna i två av de fyra ärendena var avslutade vid verksamhetsårets utgång. Utöver dessa ärenden har enskilda personer tagit kontakt med MIA per telefon och diskuterat olika frågor angående organisationernas handläggning av ärenden. Detta har i vissa fall lett till att MIA kontaktat den berörda organisationen i frågan.

Under det gångna verksamhetsåret har MIA inte haft något överklagande i fall där en adoptionsorganisation vägrat att förmedla en adoptionsansökan till utlandet.

MIA har under verksamhetsåret besökt Kenya, Madagaskar och Nigeria. MIA har därvid besökt olika myndigheter, svenska ambassader, barnhem, domstolar, berörda adoptionsorganisationers samarbetspartners m.fl. MIA har under besöken i länderna utövat tillsyn över organisationernas verksamhet samt haft möjlighet att skaffa sig djupare kunskaper om förhållandena i länderna.

MIA har haft utländska besök från Kenya, Kina, Madagaskar, Republiken Korea, Ryssland, Serbien och Sydafrika. Vid dessa besök har bl.a. frågor om adoptionsorganisationernas verksamhet diskuterats.

Genom möten och erfarenhetsutbyten med adoptionsorganisationerna har MIA medverkat till diskussion mellan organisationerna i adoptionsfrågor. MIA har under verksamhetsåret anordnat två organisationsträffar. MIA har dessutom haft möten med adoptionsorganisationerna för tillsyn och diskussion beträffande det löpande arbetet och de till MIA inlämnade ekonomiska rapporterna.

MIA har, som en del i tillsynen över de auktoriserade adoptionsorganisationerna, under 2009 gjort en enkät bland alla som adopterat barn genom adoptionsorganisationerna under första halvåret 2009. Under 2010 har MIA gjort en motsvarande enkät för andra halvåret 2009 samt ytterligare en enkät för första halvåret 2010. Syftet med enkäterna har varit att från familjerna själva få en uppfattning om läget inom adoptionsverksamheten. I enkäterna ingick frågor om bl.a. den obligatoriska föräldrautbildningen, adoptionsorganisationernas bemötande, arbete, information samt överlämnande av barnet och mottagandet i Sverige.

När det gäller enkäterna till alla dem som adopterat under 2009 var svarsfrekvensen 83,4 %. På en 5-gradig skala fick organisationernas bemötande under adoptionsprocessen ett medelvärde 4,2 (dvs. samma som i enkäten för dem som adopterat under år 2008) och deras arbete i utlandet 4,3 (4,3). Informationen inför val av land, sammanställning av ansökan, inför resan och om kostnader fick höga betyg. Det adoptanterna var mest missnöjda med gällde liksom tidigare organisationernas arbete under väntan på barnbesked. När det gällde informationen om barnet i barnbeskedet angav 82 % (83 %) att informationen stämde. Överlämnandet av barnet var 20 % (19 %) missnöjda med. Mest nöjda med överlämnandet var de som fått sina barn överlämnade enskilt.

Enkätsvaren från dem som adopterat under första halvåret 2010 är inte färdigbearbetade ännu.

MIA har tagit upp resultatet av enkäterna i diskussioner med organisationerna. Familjerna lämnar sina svar i en webbaserad databas. Detta innebär att MIA relativt snabbt kan använda resultaten i tillsynen och att organisationerna

kan använda enkätresultaten i sitt interna utvecklingsarbete. MIA avser att även fortsättningsvis göra enkäter bland dem som adopterat barn för att få information om hur dessa anser att verksamheten fungerar.

Auktorisation och tillsyn	
Avsnitt 1.5 - 1.8	
	2010 *)
kostnad, tkr	4 379

*) Angående jämförelseår se sid. 37

1.9 MIA:s informationsverksamhet

MIA har under året bedrivit sin informationsverksamhet genom hemsidan www.mia.eu och genom tryckt material. MIA har också arrangerat kurser och seminarier samt medverkat i arrangemang som ordnats av andra aktörer.

Myndighetens elektroniska informationsblad, MIA Info, har kommit ut med två nummer. MIA Info beskriver myndighetens egen verksamhet, det internationella adoptionsarbetet, situationen i ursprungsländerna, aktuell forskning och kunskapsutveckling m.m. Informationsbladet vänder sig främst till yrkesverksamma på adoptionsområdet. Antalet mottagare som prenumererar på MIA Info är ca 900. De flesta mottagare är anställda hos kommuner men det finns även anställda hos Socialstyrelsen och organisationer samt enskilda bland prenumeranterna.

Under året har arbetet fortsatt med att öka tillgängligheten på myndighetens hemsida för användare med funktionshinder. Hemsidan hade under året i genomsnitt ca 5 000 unika besökare per månad. MIA:s enkät till nyblivna adoptivfamiljer visar att de flesta tillfrågade tycker att hemsidan är tydlig, lättåtkomlig och innehåller bra information. MIA har dock påbörjat upphandling av en översyn av myndighetens hemsida för att öka informationen och funktionaliteten samt för att minska sårbarheten genom att fler anställda ska kunna editera hemsidan.

MIA har, i samarbete med Resurscenter för adopterade i Stockholms Stad, för förskolepersonal arrangerat en utbildningsdag om anknytning. MIA har även föreläst för förskolepersonal vid tre utbildningstillfällen arrangerade av Resurscenter, vid en utbildningsdag arrangerad av Familjerättssociomernas Riksförbund samt för studerande vid Hedenbros psykoterapiutbildning.

MIA har anordnat en utbildningsdag för adoptionsorganisationerna. Psykoterapeuten Monica Hedenbro föreläste om anknytning och adoption och psykoterapeuten Ann-Kristin Lundmark om krishantering och bemötande. Vid ett seminarium för Adoptionscentrums utländska medarbetare har MIA informerat om den svenska internationella adoptionsverksamheten och kommunernas handläggning.

MIA har haft besök av representanter från Migrationsverket och informerat om den internationella adoptionsverksamheten i Sverige.

År 2008 gav MIA barn- och familjeforskaren Cecilia Lindgren, Linköpings Universitet, i uppdrag att ta fram en skrift om de internationella adoptionernas historia i Sverige. Arbetet har resulterat i en bok *Internationell adoption i Sverige. Politik och praktik från sextio- till nittio-tal*, som överlämnades till regeringen den 1 november 2010 (se även avsnitt 1.10). I samband med att boken överlämnades till regeringen inbjöd MIA de adopterades organisationer, adoptionsorganisationerna, de som medverkat och allmänheten till en presentation av skriften tillsammans med författaren.

Under året har MIA låtit producera en film av den danska psykologen Lene Kamm, vilken ska levereras i början av år 2011. Filmen, som har spelats in på barnhem i Sydamerika och Afrika, ska användas i utbildningssammanhang dels för yrkesverksamma som möter adopterade barn och deras familjer, dels för blivande adoptivföräldrar. Filmen ska ge en inblick i hur tillvaron kan ha gestaltat sig för barn före adoptionen.

MIA har påbörjat framtagandet av en broschyr för förskolepersonal om adopterade barn. Författaren ska intervjua yrkesverksamma med relevant kunskap och erfarenhet samt utifrån ett anknytningsteoretiskt perspektiv beskriva adopterade barns behov.

MIA har besvarat frågor från domstolar, Migrationsverket, socialnämnder och andra myndigheter i Sverige och i utlandet när det gäller olika adoptionsfrågor. Vidare har MIA besvarat frågor från enskilda som önskar adoptera eller som har adopterat, adopterade som söker sitt ursprung, anhöriga till adopterade samt från journalister och studerande såväl i Sverige som utomlands.

1.10 Samråd med de adopterades organisationer och med myndigheter m. fl.

I början av året hade MIA möte med de adopterades organisationer. Arbetet med att samla och sprida information om adopterades bakgrund diskuterades (se avsnitt 1.11). MIA hade under året ytterligare ett möte med adopterades organisationer, då bl.a. skriften *Internationell adoption i Sverige* diskuterades tillsammans med författaren Cecilia Lindgren.

MIA har under verksamhetsåret haft flera möten med Socialstyrelsen. Bl.a. har Socialstyrelsens roll beträffande tillsyn och rådgivning rörande adoptionsfrågor samt utvärderingen av föräldrautbildningen diskuterats liksom samarbetet mellan Socialstyrelsen och MIA. Socialstyrelsen har deltagit i en av MIA:s träffar med de

auktoriserade adoptionsorganisationerna och vid ett möte med LKG-teamet från Linköping, där en diskussion fördes om hur man ska kunna tillgodose det behov av vård och behandling som adopterade barn med LKG (läpp-, käk-, gomspalt) har. Vid mötet framkom att den snabba ökningen av barn med LKG (läpp-, käk-, gomspalt) innebär en stor påfrestning på vården (se även avsnitt 1.2). MIA har också deltagit i referensgruppsmöten vid Socialstyrelsens utvecklingscentrum, UPP-centrum, för tidiga insatser till barn och unga som löper risk att drabbas av svårare psykisk ohälsa samt deltagit i två konferenser som anordnats av centret.

MIA har kontinuerlig kontakt med Resurscenter för adopterade och deras familjer, som är en enhet inom Socialtjänstförvaltningen i Stockholm. Resurscenters uppgift är att samordna stödinsatser för adopterade och adoptivfamiljer. I samarbete med Resurscenter anordnade MIA i början av året ett möte för de yrkesverksamma som finns på MIA:s Råd och Stödlista.

MIA har deltagit i en familjerättslig konferens i Köpenhamn anordnad av Nordiska ministerrådet samt i en adoptionskonferens i Vietnam. MIA har också haft ett möte med den danska adoptionsmyndigheten för att ta del av utvärderingen av ett PAS-projekt (Post Adoption Service) som pågått sedan 2007.

Under året har MIA arrangerat tre läsecirkelmöten då aktuell forskning och litteratur på adoptionsområdet diskuterats. Det är ca 15 personer från adoptionsorganisationerna, Resurscenter och några forskare som deltar i läsecirkeln. Under 2010 deltog Cecilia Lindgren som skrivit boken Internationell Adoption i Sverige och Tor Wennerberg som skrivit boken Vi är våra relationer: om anknytning, trauma och dissociation. Ett möte ägnades åt Vanvårdsutredningens betänkande.

MIA har besökt Barnombudsmannen (BO) och tagit del av BO:s erfarenheter av barnreferensgrupper samt deltagit i en konferens anordnad av BO. MIA har vidare deltagit i flera möten med Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)-nätverket i Stockholm, i vilket ingår representanter från olika BUP-mottagningar i Stockholms läns landsting. Därutöver har MIA deltagit i forskardagar på Socialhögskolan där aktuell forskning om barn och ungdomar presenterats.

MIA har haft ett möte med svenska och colombianska socialarbetare för information och erfarenhetsutbyte om föräldrautbildning och medgivandeutredning.

MIA har haft kontakt med UD inför tillsynsresor och har deltagit i möten rörande ursprungsländer samt i ett möte på UD gällande surrogatmödraskap.

MIA har ofta kontakt med de nordiska och nederländska centralmyndigheterna, dels i samband med möten och konferenser och dels när frågor uppstår om förändrade förhållanden i olika ursprungsländer. Vid behov har MIA också kontakt med andra länders centralmyndigheter och besvarar även frågor från sådana myndigheter. MIA har deltagit i de nordiska centralmyndigheternas årliga

möte, detta år i Helsingfors, och de europeiska centralmyndigheternas möte i Amsterdam.

Under 2010 har MIA tagit emot delegationer från Kenya, Kina, Madagaskar, Republiken Korea, Ryssland, Serbien och Sydafrika. MIA har haft regelbunden kontakt med ISS/IRC för utbyte av information.

Informationsverksamhet	
Avsnitt 1.9 och 1.10	
	2010 *)
kostnad, tkr	2 970

*) Angående jämförelseår se sid. 37

1.11 Utvecklingen av MIA:s stöd till adopterade som söker information om sin bakgrund

MIA fick ökat anslag för år 2010 för att bl.a. utveckla stödet till adopterade som söker information om sin bakgrund och om förhållandena i ursprungsländerna. MIA, som avser att samla, samordna och utveckla informationen, har under 2010 börjat undersöka vilken information som efterfrågas och vilken information som är möjlig att finna. Möten har hållits med de adopterades organisationer och adoptionsorganisationerna samt andra yrkesverksamma med erfarenhet av arbete med att hjälpa adopterade som söker information om sin bakgrund. Dessa har framhållit att adopterade som söker information om sin bakgrund ofta behöver psykosocialt stöd i samband med sin sökprocess. MIA har vidare inhämtat information från Riksarkivet och Migrationsverket. MIA:s hemsida ska utökas med särskild information till adopterade som söker information om sin bakgrund.

Då adoptionsorganisationerna har haft besök av sina medarbetare från utlandet har MIA träffat dem för att ta del av deras kunskap och erfarenhet om att söka adopterades ursprung. MIA har således haft möten med Adoptionscentrums medarbetare i Ecuador, Etiopien och Vietnam, FFIA:s medarbetare i Colombia och Indien samt BFA:s medarbetare i Indien.

Skriften Internationell adoption i Sverige – politik och praktik från sextiotial till nittiotial (se även avsnitt 1.9) har till syfte att ge adopterade och deras anhöriga möjlighet att se det som hände kring deras adoption i ett historiskt sammanhang, men den vänder sig också till dem som arbetar med adoptionsfrågor. Boken bygger på offentligt tryck och fokusgruppintervjuer med personer som varit verksamma i den internationella adoptionsverksamheten. Den handlar om hur internationell adoption etablerades och utvecklades i Sverige från 1960-talet till 1990-talet, om

hur internationell adoption diskuterats och reglerats i politik och lagstiftning och om hur förmedlingen av adoptioner organiserats. Boken handlar också om hur samarbetet mellan Sverige och de många ursprungsländerna fungerat och om hur man resonerat kring ursprungets betydelse för adopterade.

MIA Info nr 1/2010 hade som tema adopterades ursprung.

Utvecklingen av MIA:s stöd till adopterade som söker information om sin bakgrund	
	2010 *)
kostnad, tkr	1 046

*) Angående jämförelseår se sid. 37

2. Kompetensförsörjning

Mål

Målet för MIA:s kompetensförsörjning är att trygga MIA:s behov av kompetent personal för framtiden samt att de anställda ska ha god kännedom om utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och ha möjlighet till adekvat fortbildning av betydelse för verksamheten och den enskilde.

Personalen erbjuds fortbildning för att hålla sig à jour med utvecklingen inom adoptionsområdet och hithörande frågor samt övriga frågor av betydelse för MIA:s verksamhet. Deltagande i MIA:s internationella resor och i olika konferenser utgör en god möjlighet till kompetensutveckling vad gäller internationellt samarbete, adoptionsverksamhet och MIA:s roll i sammanhanget. Personalen ska vidare ha sådan utbildning som krävs för att använda den tekniska utrustning och den moderna teknik som behövs i det dagliga arbetet, liksom goda språkkunskaper.

Frågor om etnisk och kulturell mångfald ingår som en naturlig del i MIA:s verksamhetsområde. MIA har ofta kontakter med andra länder och följer utvecklingen där både genom egna kontakter och besök och genom att ta emot utländska delegationer. MIA följer genom forskningen hur det går för de adopterade barnen och deras familjer i det svenska samhället. Det är naturligt för MIA och en förutsättning för ett väl genomfört arbete att personalen har en humanistisk och demokratisk grundsyn. Myndigheten arbetar med frågor som är känsliga i förhållande till olika kulturer, vilket gör frågan om etnisk mångfald än mer mångfacetterad.

Uppnådda mål och vidtagna åtgärder för kompetensförsörjningen år 2010

MIA:s bedömning är att de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att verksamhetens mål uppfyllts.

Vid årsskiftet 2010/2011 hade MIA 12 personer anställda. MIA har under året nyanställt två personer med anledning av MIA:s utökade verksamhet och för att trygga den framtida kompetensförsörjningen. MIA har en man anställd, övriga är kvinnor. Två av de anställda är födda utanför Sverige. Medelåldern för de anställda vid MIA var i slutet av år 2010 51 år. Den kompetens personalen besitter är adekvat för att fullgöra MIA:s uppgifter som tillsynsmyndighet m.m.

Eftersom MIA är en s.k. småmyndighet sköter Kammarkollegiet MIA:s lönehantering samt ger råd och stöd i olika ekonomiadministrativa frågor.

MIA har under året lämnat ett bidrag om 140 000 kr till ISS/IRC. Genom att på detta sätt bidra till ISS/IRC:s verksamhet får MIA tillgång till ISS/IRC:s information, vilket är av mycket stort värde för MIA:s möjligheter att göra kvalificerade omvärldsanalyser på adoptionsområdet. Till följd av att MIA på detta sätt får tillgång till ISS/IRC:s information sparas mycket arbete som MIA:s personal annars själv skulle ha behövt utföra.

MIA ingår i Tillsynsforums nätverk för statliga myndigheter och länsstyrelser med tillsynsuppgifter.

MIA:s kompetensutveckling detta år har bestått i deltagande i nationella och internationella konferenser och seminarier angående barn- och adoptionsfrågor, sociala frågor och tillsynsfrågor m.m. samt deltagande i utrikes resor till barnens ursprungsländer. Vidare har de anställda deltagit vid möten i Sverige med företrädare för olika utländska myndigheter. Personalen har genomgått massmediautbildning samt utbildning i Excel.

Kompetensförsörjningen 2011 – 2013

De mål som angivits ovan gäller även för åren 2011-2013.

MIA ser det som angeläget att vid nyanställningar fortsätta att verka för att anställa yngre, välutbildade personer för att kunna säkerställa erfarenhetsöverföring samt att en hög kompetens bibehålls inom myndigheten på lång sikt. MIA kommer också att sträva efter att åstadkomma en jämnare könsfördelning. Kompetensutvecklingen av den personal som nu är anställd vid myndigheten kommer att ha samma inriktning som tidigare. Den skall bedrivas på sådant sätt att de anställdas kunskaper inom för MIA relevanta områden fördjupas.

Sjukfrånvaron vid myndigheten m.m.

Arbetsbelastningen inom myndigheten är hög. För att förebygga hälsoproblem har flera åtgärder vidtagits. Samtliga anställda genomgick i samband med att myndigheten bildades hälsoundersökningar hos Företagshälsovården och därefter har vissa genomgått förnyade undersökningar. Uppföljning har skett i de fall där detta har varit erforderligt och de som så har behövt har erbjudits behandling. MIA har vidare bekostat vaccination mot influensa. För att öka

trivseln har MIA anordnat personaldagar. Lunchen har vidare varit förlängd med 30 minuter varje dag för att de anställda ska kunna ta en promenad m.m. MIA har också erbjudit bidrag med 2 500 kr/person till personalen för kostnader för motion och friskvård, vilket de flesta har utnyttjat.

Sjukfrånvaron vid myndigheten har under år 2010 varit 4,4 procent, varav 87,3 procent avser en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Sjukfrånvaro

år	andel
2008	2,0 %
2009	0,7 %
2010	4,4 %

3. Sammanställning av MIA:s kostnader och intäkter uppdelade på verksamhet

Som framgår nedan finansieras MIA:s verksamhet i allt väsentligt av anslagsmedel. Ca 2 % av kostnaderna har finansierats med andra medel. År 2010 är första året som verksamhetskostnader redovisas. Kostnadsutveckling kan därför inte lämnas.

Verksamhet, 2010	Intäkter av	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr
Auktorisation och tillsyn	Anslag	4 379	4 379
Enskild adoption	Anslag	1 156	1 156
Godkännande av utländska adoptionsbeslut samt utfärdande av Haagintyg	Anslag	432	432
Informationsverksamhet	Anslag Avgifter	2 944 26	2 970
Adopterades ursprung	Anslag Bidrag	798 248	1 046
Ledning/ Gemensam administration	Anslag Ränteintäkter	2 338 6	2 344
Statsbidrag	Anslag	1 800	1 800
Summa		14 127	14 127

RESULTATRÄKNING

<i>Belopp anges i tkr</i>	Not	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	1	12 037	10 247
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	26	105
Intäkter av bidrag	3	248	208
Finansiella intäkter		6	4
SUMMA VERKSAMHETENS INTÄKTER		12 317	10 565
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	4	- 8 298	- 7 694
Kostnader för lokaler		- 1 340	- 1 265
Övriga driftkostnader		- 2 609	- 1 468
Finansiella kostnader		- 6	- 1
Avskrivningar och nedskrivningar		- 75	- 147
SUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER		-12 327	- 10 575
VERKSAMHETSUTFALL		- 10	-11
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhålls från statsbudgeten för finansiering av bidrag	1	1 800	1 799
Finansiella intäkter		0	1
Lämnade bidrag		- 1 800	- 1 800
SALDO TRANSFERERINGAR		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	5	- 10	- 11

BALANSRÄKNING

<i>Belopp anges i tkr</i>	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	6	62	90
Summa Materiella anläggningstillgångar		62	90
FORDRINGAR			
Fordringar hos andra myndigheter		252	106
Övriga fordringar		1	1
Summa Fordringar		253	107
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Förutbetalda kostnader	7	322	329
Summa Avgränsningsposter		322	329
AVRÄKNING MED STATSVERKET			
Avräkning med statsverket	8	14	770
Summa Avräkning med statsverket		14	770
KASSA OCH BANK			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		1 235	339
Summa Kassa och bank		1 235	339
SUMMA TILLGÅNGAR		1 885	1 635
KAPITAL OCH SKULDER			
MYNDIGHETSKAPITAL			
Balanserad kapitalförändring	9	16	27
Kapitalförändring enligt resultaträkning		-10	-11
Summa Myndighetskapital		6	16
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	10	183	243
Summa Avsättningar		183	243
SKULDER M.M.			
Lån i Riksgäldskontoret	11	54	73
Skulder till andra myndigheter		266	234
Leverantörsskulder		646	79
Övriga skulder		160	113
Summa Skulder m.m.		1 126	500
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader	12	570	628
Oförbrukade bidrag		0	248
Summa Periodavgränsningsposter		570	876
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 885	1 635

ANSLAGSREDOVISNING

tkr

Anslag (ramanslag)	Ingående överförings- belopp	Årets tilldel- ning enligt reglerings- brev	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt dispo- nibelt belopp	Utgifter not 1	Utgående överförings- belopp
Uo 9 7:2 ap. 1 Ramanslag, Myndigheten för internationella adoptionsfrågor	- 233	14 593			14 360	-13 837	523

Villkor enligt regleringsbrevet:

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor fördelar statsbidrag enligt förordning (2008:1239) om statsbidrag till auktoriserade adoptionsammanslutningar och till riksorganisationer för adopterade.

Av anslaget (Uo 9 7:2 ap. 1) får högst 1 800 tkr fördelas som statsbidrag , varav högst 180 tkr till riksorganisationer för adopterade.

Utfall	tkr
<hr/>	
Medel från anslaget för bidrag till	
• De auktoriserade sammanslutningarna	1 725
• De adopterades organisationer	75
<hr/> Summa	<hr/> 1 800

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Belopp anges i tkr

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänt

Alla belopp redovisas i tkr om inte annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

MIA har dock medgetts undantag från 2 kap. 4§ förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag avseende upprättande av finansieringsanalys.

Fr.o.m. den 1 januari 2009 tillämpas kostnadsräkning avseende anslagsavräkning.

Skuld för se mesterdagar som tjänats in före 2009 redovisas under Avräkning med statsverket.

Årets kapitalförändring för år 2010 består endast av avskrivning av anläggningstillgångar som finansierats med anslagsmedel och Balanserad kapitalförändring kommer att redovisa restvärdet av dessa tillgångar.

Värdering av fordringar och skulder

I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag eller där fordrings- eller skuldbeloppet ej är känt vid brytdagen periodiseras belopp som överstiger 15 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Alla anskaffningar med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde exklusive mervärdesskatt som överstiger ett halvt prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring redovisas som anläggningstillgång. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning utifrån den bedömda livslängden. Avskrivningstiden för PC-utrustning är 3 år, med undantag av bärbara datorer, vilka direktavskrivs. Avskrivningstid för maskiner och inventarier är 5 år.

Ersättningar och andra förmåner

GENERALDIREKTÖR	LÖN, KR	ÖVRIGA STATLIGA UPPDRAG
Meit Camving	873 314	Regional etikprövningsnämnd
INSYNSRÅD	ARVODEN, KR	ÖVRIGA STATLIGA UPPDRAG
Mats Bengtsson	2 925	Inga uppdrag
Annika M. Eriksson	2 925	- " -
Henrik Häggström t.o.m. 22 september 2010	0	- " -
Madeleine Lyrvall fr.o.m. 15 maj 2010	975	- " -
Gunnar Löfberg fr.o.m. 23 september 2010	975	- " -
Pia Risholm Mothander	2 925	Risholm Mothander konsulter AB, styrelseledamot
Jan Axel Nordlander t.o.m. 14 maj 2010	0	Inga uppdrag

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sid. 37 i resultatredovisningen.

Uppgifter enligt 7 kap. 3 § 2 st 2 och 3 p förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag lämnas inte med hänvisning till 7 kap. 3 § 3 st 2 p.

FINANSIELL REDOVISNING

<i>Belopp anges i tkr</i>		2010	2009
NOTER			
NOT 1	INTÄKTER AV ANSLAG		
	Verksamhetens intäkter av anslag	12 037	10 247
	Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	1 800	1 799
	SUMMA INTÄKTER AV ANSLAG I RESULTATRÄKNING	13 837	12 046
NOT 2	INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR ENLIGT 4 § AVGIFTSFÖRORDNINGEN		
	Försäljning av informationsmaterial	1	0
	Intäkter av utbildning och konferenser	24	105
	ENLIGT 15 § AVGIFTSFÖRORDNINGEN	1	0
	SUMMA	26	105
NOT 3	INTÄKTER AV BIDRAG		
	Bidrag från Socialdepartementet för kostnader i samband med framtagande av en skrift om adoptionernas historia. Två delbetalningar 2009 till Linköpings universitet	188	188
	Del av tryckningskostnader m.m.	60	20
	SUMMA	248	208
NOT 4	KOSTNADER FÖR PERSONAL		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	5 067	4 681
	Övriga kostnader för personal	3 231	3 013
	SUMMA	8 298	7 694
NOT 5	ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		
	Avskrivning av Anslagsfinansierat inköp av anläggningstillgångar	-10	-11
	SUMMA	-10	-11
NOT 6	MASKINER, INVENTARIER, INSTALLATIONER M.M.		
	Tillgångarnas anskaffningsvärde	771	771
	Årets anskaffning	48	0
	Årets avskrivningar	-75	-147
	Ackumulerade avskrivningar	-682	-535
	SUMMA	62	90
NOT 7	PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
	Förutbetalad hyra Januari -Mars 2010	267	271
	Övriga förutbetalda kostnader	55	58
	SUMMA	322	329

FINANSIELL REDOVISNING

<i>Belopp anges i tkr</i>	2010	2009
NOT 8		
AVRÄKNING MED STATSVERKET		
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
INGÅENDE BALANS	233	-208
Redovisat mot anslag	13 837	12 142
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-14 593	-11 741
Återbetalning av anslagsmedel	0	40
<i>Fordringar /skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	-523	233
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag</i>		
Ingående balans	537	593
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-56
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag</i>	537	537
SALDO	14	770
NOT 9		
BALANSERAD KAPITALFÖRÄNDRING		
Ingående balans	27	-606
Avskrivningar av anslagsfinansierade tillgångar	-11	147
Semesterlöneskuld, balanspost	0	583
Amorteringar, balanspost	0	-136
Periodisering, redovisning under uo 26	0	40
Anslagsfinansierat inköp av anläggningstillgång	0	0
UTGÅENDE BALANS	16	27
NOT 10		
AVSÄTTNINGAR		
Ingående avsättning	243	0
Årets pensionskostnad	12	243
Årets pensionutbetalningar	-72	0
UTGÅENDE AVSÄTTNING	183	243
NOT 11		
LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET		
Beviljad låneram	300	500
INGÅENDE BALANS, LÅN	73	209
Under året upptagna lån	48	0
Årets amorteringar	-67	-136
UTGÅENDE BALANS, LÅN	54	73
Återstår av beviljad låneram	246	427
NOT 12		
PERIODAVGRÄNSNINGPOSTER		
Upplupna semesterlöner inkl sociala avgifter	514	583
Övriga upplupna kostnader	56	45
SUMMA	570	628

SAMMANSTÄLLNING AV VÄSENTLIGA UPPGIFTER

Belopp anges i tkr

	2010	2009	2008	2007	2006
Beviljad låneram	300	500	725	725	725
Utnyttjad låneram	54	73	209	193	289
Beviljad räntekontokredit	600	634	634	634	634
Maximalt utnyttjad räntekontokredit	46	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	26	105	1	1	16
Räntekostnader på räntekonto	6	1	13	7	9
Ränteintäkter på räntekonto	6	5	42	28	9
Beviljad anslagskredit	438	351	346	344	342
Utnyttjad anslagskredit	0	233	0	0	0
Anslagssparande	523	0	208	768	580
Antalet årsarbetskrafter	10,46	10,21	9,9	9,9	9,75
Medeltal anställda	11	10	10	10	10
Driftkostnad/årsarbetskraft	1171	1021	1010	920	947
Årets kapitalförändring	-10	-11	-116	24	13
Balanserad kapitalförändring	16	27	-490	-514	-527

Undertecknande av årsredovisning

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 16 februari 2011

Meit Camving
Generaldirektör

**Myndigheten för
Internationella
Adoptionsfrågor**

Postadress: Box 308, 101 26 STOCKHOLM

Besöksadress: Vasagatan 38

Telefon: 08-54 55 56 80

Fax: 08-650 41 10

E-post: info@mia.eu

Webbplats: www.mia.eu